Abstract.

Bogdanovich O.A. Optimization of the branch structure of production of products in agricultural enterprises.

The results of optimization of branch structures of agricultural enterprises with different level of specialization are considered in the article. It is determined that the smallest increase in profit after optimization is expected in the farms with the highest level of specialization. It is recommended to find the optimum combination of specialization and diversification of the enterprise in order to obtain maximum efficiency of activity.

Key words: *agricultural enterprise, branch structure, products, optimization, profit.*

УДК 338.24

ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНО-ОРІЄНТОВАНОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

РИЖИКОВА Н.І., Д.Е.Н., ДОЦЕНТ,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА

Постановка проблеми у загальному вигляді. Структурні зміни, що відбуваються в економіці держави без координації їх зі сторони владних структур демонструють тенденції протилежні до тих, які необхідні для побудови інноваційної економіки. Забезпечення переходу економіки на інноваційний шлях розвитку вимагає консолідації відповідних зусиль з боку провідних інноваційних структур на державному і регіональному рівнях і послідовності у проведенні соціально-орієнтованої інноваційної політики.

Саме відсутність тісної ефективної кооперації державних органів з наукою, бізнес-освітою та ринковими структурами, що сприяє породженню нових проблем у розвитку інвестиційно-інноваційних процесів, спонукає до розробки ефективної інноваційної моделі розвитку ринку інвестиційних ресурсів України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різні аспекти інноваційно-орієнтованого інвестиційного розвитку досліджували у своїх працях іноземні та вітчизняні вчені: Ю. Амосов, І. Бланк, В. Бодров, Д. Боде, Ф. Вебер, А. Гайдуцький, В. Геєць, О. Гудзь, П. Друкер, А. Загородній, П. Ковалишин, О. Микитюк, А. Поручник, П. Саблук, Г. Саранчук, Е. Тоффлер, О. Шпикуляк, Й. Шумпетер, С. Ягудин, О. Янковська. Незважаючи на наукову розробленість теми

дослідження, окремі її аспекти потребують подальшого опрацювання. Так, недостатньо вивченими та дискусійними залишаються питання формування основних напрямів державної політики щодо забезпечення необхідних передумов для венчурного інвестування.

Формулювання цілей статті. Метою статті є оцінка чинників, що стримують розвиток інноваційно-орієнтованого інвестиційного бізнесу та обґрунтування заходів державної підтримки розвитку венчурного капіталу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Головною проблемою реалізації інвестиційно-інноваційного розвитку є розрив між двома важливішими стадіями інновацій – науковими дослідженнями й масовим виробництвом продукції з використанням їх результатів. Однією з найважливіших складових інноваційного процесу та перспективним механізмом економічної стабілізації держави є венчурний бізнес, феномен надактивного розвитку якого пов'язаний з пріоритетним розвитком високотехнологічних та ризикованих галузей. Суть венчурного бізнесу в тому, що інноваційні ідеї інвестуються на стадії відсутності не тільки компанії, а, найчастіше, і бізнес-плану. Тому малий високотехнологічний бізнес активно звертається до венчурних інвестицій, особливостями яких є: довгостроковість та ризикованість; кошти часто надаються під перспективну ідею без гарантованого забезпечення майном, заощадженнями чи іншими активами; термін інвестицій 3-7 років; ухваленню рішення про венчурне фінансування передує велика робота з вивчення ризиків та можливостей їх зменшення; венчурні інвестори надають перевагу реінвестуванню; їх прибуток виникає через 5-7 років після продажу пакету акцій за ціною, що в декілька разів перевищує первинне вкладення.

Для держави має сенс активно сприяти розвитку венчурного бізнесу, оскільки вигоди, які отримує суспільство від програм підтримки венчурного капіталу, не обмежуються тільки прибутками венчурних інвесторів. Венчурні інвестиції: 1) сприяють освоєнню нових провідних науково-технічних розробок для створення конкурентоспроможних високотехнологічних продуктів і технологій; 2) створюють нові робочі місця, сприяючи зниженню безробіття та підвищуючи рівень добробуту в суспільстві, що має стратегічне значення для довгострокового зростання національної економіки.

Вирішальну роль у розвитку світової венчурної індустрії відіграли заходи державної політики зі створення сприятливих умов розвитку венчурних фондів. Уряд Голландії, наприклад, гарантує покриття половини збитків, пов'язаних з венчурними інвестиціями. Венчурні

фонди Великої Британії отримують третину інвестиційного капіталу в пенсійних фондах, які мають пільговий режим оподатковування. Таке цілеспрямоване державне втручання забезпечило швидкий розвиток венчурної індустрії.

За висновками Звіту компанії KPMG «Enterprise Venture Pulse» загальний обсяг здійснених венчурних інвестицій у світі у II кварталі 2019 року лишився стабільним та склав 52,7 млрд дол. Відносну потужність демонстрували інвестиції у США та Європі, тоді як Азія другий квартал поспіль перебувала у стані стагнації через брак китайських мегаугод, внаслідок чого обсяг інвестицій склав лише 10,1 млрд дол. Чотири ключові фінансові надходження за II квартал були отримані з чотирьох різних країн, і це виявились інвестиції у 1,1 млрд дол. в OYO Rooms (Індія), 1 млрд дол. Rappi (Колумбія), 1,0 млрд дол. в JD Health (Китай) і 1,0 млрд дол. в Flexport (США).

Незважаючи на сповільнення темпів венчурних угод в європейських країнах, венчурний капітал й надалі надходив до Європи і сягнув у II кварталі 2019 року 8,74 млрд дол., перевищивши рекордний показник попереднього кварталу 8,5 млрд дол. [1].

Частка України в глобальному обсязі ринку венчурних інвестицій залишається незначною – близько 0,1 %. Обсяг венчурних інвестицій в українські проекти у 2018 році склав 337 млн дол. Однак з огляду на високий рівень недоінвестування економіки та зацікавленість українських інвесторів в локальному ринку, в середньостроковій перспективі можна очікувати на позитиву динаміку ринку. Цьому сприятимуть і такі події, як довгоочікуваний запуск Українського національного фонду стартапів і Фонду підтримки винаходів.

Основними факторами, що сприяють розвитку венчурної індустрії в Україні, є: наявність науково-освітньої бази та потужного дослідницького сектора, потужні наукові школи; розвиненість фінансових інститутів і ринків страхового та пенсійного секторів; наявність фондового ринку; політична і макроекономічна стабільність, стале економічне зростання; стабільний попит з боку держави та приватного секторів на наукові дослідження й розробки; наявність вільного капіталу. Сьогодні деякі з цих умов в Україні так чи інакше присутні, однак український венчурний бізнес знаходиться лише на стадії раннього розвитку, хоча його формування було започатковано у 1992 р. за переважної участі іноземного капіталу [2, 3].

У провідних країнах розвиток венчурного бізнесу призводить до спрямування інвестицій у високоризиковану інноваційну сферу, тоді, як в Україні тенденції протилежні – існуючі венчурні фонди надають

однозначну перевагу низько- та середньоризикованим короткотривалим операціям з фінансовими активами та нерухомістю й поки слабо орієнтовані на «хай-тек» технології. Аналіз декларацій управління активами венчурних фондів дозволяє виділити основні сфери інвестування: будівництво, торгівля, готельний і туристичний бізнес, переробка сільгосппродукції, страхування, інформатизація. Також в Україні практично відсутні стартові вкладення і вкладення в інновації, а переважають інвестиції в розвиток компаній. Учасниками венчурних фондів можуть бути тільки юридичні особи, тоді як приватним особам, пенсійним фондам, страховим компаніям це заборонено. Це свідчить про те, що український венчурний бізнес таким є лише формально, а насправді відсутні його важливіші характеристики – інноваційна компонента, ризикованість та класична орієнтація на інноваційні проекти, співпраця з технопарками, бізнес-інкубаторами та ВНЗ [4].

Отже, розвиток венчурної індустрії України стримують наступні негативні чинники [5].

1. Слабка законодавча база. Термін «венчурний бізнес» уже протягом кількох років зустрічається в низці законодавчих актів України, проте досі не дано визначення суті, функцій, принципів діяльності саме венчурних фондів і венчурних фірм. Уперше функціонування венчурних фондів на законотворчому рівні передбачив Закон України «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)». Проте в законі йдеться лише про інвестиційні фонди, які проводять діяльність з об'єднання (залучення) грошових коштів інвесторів для отримання прибутку від вкладень у цінні папери, корпоративні права та нерухомість, тобто інвестиції у вже існуючий бізнес. Ці питання не вирішує й Закон України «Про інноваційну діяльність», в якому передбачена тільки фінансова підтримка Державною інноваційною фінансово-кредитною установою інноваційних проектів шляхом кредитування під заставу майна, договору страхування, банківської гарантії, договору поруки тощо. Як наслідок – венчурні фонди створюються не для фінансування інноваційних проектів, а для реалізації спекулятивних схем керування власністю та використання податкових пільг, оскільки фонди не сплачують податок на прибуток.

2. Брак джерел фінансування інвестицій. Згідно з діючим законодавством, фізичні особи та інституційні інвестори (інвестиційні й пенсійні фонди, страхові компанії) не можуть інвестувати у венчурні фонди, що істотно скорочує потенційну інвестиційну базу для

венчурних інвестицій, оскільки, наприклад, бурхливий розвиток венчурних фондів у США почався саме після дозволу пенсійним фондам інвестувати 10,0% активів у венчурні проекти. Тому джерелами фінансування венчурних установ в Україні є вільний капітал українських ФПГ, закордонних приватних й інституційних інвесторів. Масштабну присутність останніх гальмує сумнівна репутація української венчурної індустрії та, у цілому, недостатня інвестиційна привабливість українського бізнес-середовища.

3. Слабкість фондового ринку та відсутність гарантій для венчурного інвестора, які б обмежували його ризики. Йдеться про інструменти власності з особливостями опціону – конвертовані привілейовані акції й облігації. Типовим інструментом венчурних інвестицій у США є привілейовані конвертовані акції, які на момент виходу з інвестиційного проекту конвертуються та продаються на фондовому ринку. Цей інструмент страхує інвесторів від ризиків, оскільки особливістю цих акцій є переважні права власників – при невдачі проекту прості акціонери нічого не одержують доки фірма не задовольнить вимоги власників привілейованих акцій. Звичайні привілейовані акції, закріплені українським законодавством, не дають права участі в керуванні та можуть складати лише 10,0 % статутного фонду, що часто недостатньо для венчурного проекту. Тому єдиним інструментом венчурного інвестора в Україні залишаються звичайні акції, що не страхують вкладника від несприятливої реалізації проекту.

4. Нерозвиненість неформального сектору венчурного бізнесу, який представляють бізнес-ангели. Вони є приватними особами та здійснюють фінансування проектів на початкових стадіях їх розробки. За існуючими даними, у США бізнес-ангели здійснюють більше 80,0 % інвестицій на початкових стадіях і відіграють неоціненну роль у розвитку малого бізнесу. В Україні професійних бізнес-ангелів поки немає, хоча вітчизняні інвестори можуть профінансувати інноваційний проект на підставі особистої зацікавленості чи дружніх відносин з інноватором.

5. Погіршення ситуації в секторі генерації наукових знань. Від колишнього СРСР Україна отримала потужний науково-дослідницький сектор, який сьогодні вже не відповідає сучасним потребам країни. Наявним є недофінансування й деградація основних наукових шкіл, очевидна втрата зв'язку дослідницького сектора з реальними потребами економіки та виробництва. Вітчизняний бізнес не є замовником та реальним споживачем прикладних досліджень, як це відбувається в усьому світі, коли гроші венчурних компаній стають важливим джерелом фінансування науковців.

6. Брак на ринку венчурного інвестування «якісних» проектів, які визначаються потужною маркетинговою стратегією та потенційною місткістю ринку. Іншими важливими критеріями якості проектів є: тривалість реалізації інноваційного проекту; сильна управлінська команда; якісний бізнес-план; наявність стратегічного бачення розвитку компанії; розуміння перспектив розвитку технології, що лежить в основі бізнесу; захищеність інтелектуальної власності національними або міжнародними патентами.

7. Відсутність фахівців у сфері венчурного менеджменту, які володіють технологіями виявлення та оцінки інноваційних проектів та вміють забезпечити стабільне фінансування в період ранньої стадії розвитку проектів.

8. Слабкість інституту захисту інтелектуальної власності. При аналізі ринку інновацій в Україні доведено, що незважаючи на збільшення номінальної кількості, якість або науково-технічний рівень розробок продовжує знижуватися. За даними Держдепартаменту інтелектуальної власності, щорічно в країні видається 15-20 тис. патентів, але застосування на ринку знаходить не більше 1,0 % інновацій. Українські патенти не забезпечують захист інтересів інвестора на міжнародному ринку, особливо в разі спірних ситуацій і незаконного використання інтелектуальної власності.

9. Загальна несприятлива державна політика щодо стимулювання інноваційних процесів. Існуючі схеми регулювання лише погіршують ситуацію. У країні відсутня система державного фінансування венчурних проектів та не створені механізми компенсації втрат приватних та інституційних інвесторів від невдалих венчурних проектів. Зокрема, національне законодавство в області науково-технічної та інноваційної діяльності не погоджено з фінансовим законодавством, тому на практиці не передбачає стимулювання бізнес-ангелів податковими й іншими пільгами. Держава не сприяє виконанню технопарками та бізнес-інкубаторами їх безпосередньої інноваційної функції.

Незважаючи на зазначені негативні моменти, в Україні є підстави сподіватися на успіх. Насамперед через наявність галузей, що мають потенціал зросту й велику кількість перспективних проектів, які потребують фінансування і є потенційно вигідними для венчурного інвестора. Тому нагальною потребою є необхідність виробити грамотну державну політику стимулювання венчурного бізнесу з урахуванням провідного зарубіжного досвіду. Держава має розділити з бізнесом ризики впровадження інновацій та вдосконалити законодавство зі стимулювання інноваційної діяльності, режимів роботи технопарків, автономії українських вузів.

Заходи державної підтримки розвитку венчурного капіталу діляться на прямі (конкретні механізми державної підтримки, спрямовані на збільшення пропозиції венчурного капіталу, мають форму фінансових стимулів чи державних інвестицій в акціонерний капітал і державні кредити) і непрямі (передбачають розвиток конкурентних фондових ринків, розширення спектру фінансових продуктів, розвиток довгострокових джерел капіталу, спрощення процедури формування фондів венчурного капіталу, стимулювання взаємодії між великими й малими підприємствами та фінансовими інститутами, заохочення підприємництва).

Щоб забезпечити ефективне використання науково-технологічного й інтелектуального потенціалу України шляхом розвитку венчурного бізнесу й стимулювання виробництва високотехнологічної, конкурентоспроможної та якісної продукції, вважаємо необхідним здійснення наступних заходів [6]:

1. Створити Державний венчурний фонд, що має здійснювати пряме надання капіталу венчурним фондам та інноваційним підприємствам (у вигляді прямих інвестицій або кредитів під низькі відсотки). Успішними прикладами є Бельгійський державний венчурний фонд GIMV (прямі державні інвестиції); VaekstFonden у Данії (надання державного кредиту). В Ізраїлі 15 років тому частка ВВП, забезпечена виробництвом високотехнологічної продукції, становила 3,0 %; після заснування державного венчурного фонду цей показник сягнув 65,0 %, а країна має вже 85 венчурних фондів з капіталом у 6,0 млдр. дол. Цей досвід може принести успіх і Україні, яка має інвестувати й ризикувати спільно з приватним бізнесом. У ході такого співробітництва, за рахунок ефективного керування з боку приватних структур, держава знижує свої ризики та стимулює початок венчурної індустрії.

2. Розробити Концепцію розвитку національної венчурної індустрії, за якою головними суб'єктами здійснення державної політики у сфері венчурного капіталу мають бути Національна комісія, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг та Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, які повинні значну увагу та контроль приділяти формуванню та забезпеченню реалізації єдиної державної політики щодо захисту венчурних інвесторів, залучення інвестиційних капіталів і технологій, розвитку та функціонування ринку цінних паперів та їх похідних, обігу акцій на вторинному ринку та сприяти адаптації національного фондового ринку до міжнародних стандартів.

3. Удосконалити національне законодавство з венчурного фінансування:

– розробити законодавство щодо малих венчурних фірм та фондів венчурного капіталу, в якому має бути визначено їх юридичний статус та передбачено певні державні гарантії та стимули в їх функціонуванні;

– внести корективи до Закону України «Про інститути спільного інвестування», а саме дозволити фізичним особам та страховим компаніям, пенсійним фондам бути учасниками венчурних фондів.

4. Переглянути та запровадити схеми податкового стимулювання інноваційної діяльності, у тому числі [7]:

– надання пільг в оподаткуванні лише тим венчурним фондам, які здійснюють фінансування проектів, що відповідають пріоритетним напрямкам та стратегії інноваційного розвитку держави;

– розробка програм та механізмів щодо можливостей застосування податкових канікул для малих та середніх венчурних фірм;

– створення сприятливої державної політики для венчурного фінансування, зокрема у сфері митного законодавства, як, наприклад, у Великобританії.

5. Запровадити фінансові стимули для інвестування до венчурних фондів, малих і середніх інноваційних підприємств шляхом:

– зниження державою венчурних ризиків приватних інвесторів, у тому числі шляхом державних гарантій за кредитами венчурним фондам або новим малим компаніям (наприклад, у Франції – SOFARIS) та сприяння диверсифікації капіталів приватних венчурних фондів шляхом участі державного венчурного фонду в спеціально відібраних проектах;

– розробки й упровадження механізму державного страхування кредитів, що надаються ринковими фінансово-кредитними установами під реалізацію інноваційних проектів.

6. Запровадження вторинного ринку сертифікатів венчурних фондів через прийняття законопроектів, які регулюють діяльність на фондовому ринку.

7. Врегулювання системи захисту інтелектуальної власності українських дослідників та підприємців, у тому числі шляхом державної підтримки міжнародних патентів з найбільш перспективних розробок та впровадження ефективнішого захисту наукової інтелектуальної власності від порушень.

8. Створення необхідних умов для розвитку неформального венчурного фінансування, вкрай важливого на ранніх стадіях розвитку фірм, що вимагає змін цивільного законодавства щодо закріплення прав власності бізнес-ангелів у венчурних проектах.

9. Розвиток венчурної та інноваційної інфраструктури, важливим елементами якої є: технопарки, бізнес-інкубатори, центри трансферту технологій та, звичайно, венчурні фонди; проведення інноваційних конкурсів, експертних рад, венчурних ярмарків національного та регіонального рівня. Необхідним є поєднання всіх елементів інноваційної інфраструктури в інформаційну мережу, що дозволить взаємодіяти бізнесу й капіталу, авторам проектів з потенційними інвесторами та сприятиме встановленню між ними партнерських відносин, одержанню всебічної інформації про останні тенденції та перспективи венчурної індустрії, демонстрації можливостей інноваційного бізнесу.

10. З метою збільшення частки й обсягів залучення венчурних інвестицій у вітчизняні інноваційні компанії необхідним є створення системи коучинг-центрів з венчурного підприємництва. Їх завданням є підготовка фахівців з венчурного підприємництва та формування Networking, тобто забезпечення високого рівня формальних і неформальних зв'язків представників венчурної індустрії. Ця система сприятиме виникненню нових фінансових інститутів і підтримуючої інфраструктури на загальнодержавному та регіональному рівнях.

Висновки. Підбиваючи підсумок, хотілося б відзначити, що українська венчурна індустрія перебуває усе ще в зародковій стадії розвитку. Потребує законодавчого регулювання ринку інтелектуальної власності, підвищення культури й професіоналізму підприємців, що прийняли рішення зайнятися венчурним високотехнологічним бізнесом, про підвищення інтенсивності корпоративних НДКР у українських компаніях, про створення стабільного попиту на нововведення з боку великого бізнесу й ін. За умови послідовного рішення зазначених проблем Україну чекають серйозний бум і розвиток венчурної індустрії. Запустивши механізм формування ринку венчурних інвестицій, за умови дотримання вищенаведених рекомендацій, держава і інвестори отримають прибуток не одразу, але зростання економіки України буде якісним і незворотнім. Подальші функції держави будуть полягати тільки у підтримці функціонування ринку венчурних інвестицій без його особливого регулювання і витрат на подальший розвиток.

Література.

1. Активність світових венчурних інвесторів залишається стабільною – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://finpost.com.ua/news/

2. Український венчурний портал. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ventu.org/

3. ***Мостовенко Н.*** Приклади успішного розвитку венчурного бізнесу в Україні [Електронний ресурс] / ***Н. Мостовенко, І. Шелінговська***. – Режим доступу : http://sophus.at.ua/publ/2014_11_25

4. ***Дюгованець О.М.*** Особливості венчурного інвестування в Україні / ***О.М. Дюгованець*** // *Науковий вісник Ужгородського університету*. – 2011. – Спецвип. 33. – Ч. 2. – С. 70-73.

5. ***Пельтек Л.В.*** Державне регулювання розвитку венчурного бізнесу в інвестиційній сфері / ***Л.В. Пельтек*** // *Економіка та держава*. – 2009. – № 3. – С. 77-80

6. Роль державної підтримки розвитку венчурного бізнесу для збільшення випуску високотехнологічної та інноваційної продукції – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://old.niss.gov.ua/monitor/may08/08.htm

7. Венчурный бизнес в Европе. Аналитический обзор. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rvca.ru/rvf/rtf/2.rtf

8. NVCA Yearbook 2016 // National Venture Capital Association. – 2016 [Electronic resource]. – Access mode : http://nvca.org/research/stats-studies.

References.

1. Aktyvnist′ svitovykh venchurnykh investoriv zalyshayet′sya stabil′noyu [The activity of global venture capitalists remains stable]. (2019). *finpost.com.ua*. Retrieved from: https: //finpost.com.ua [in Ukrainian].

2. Ukrayins′kyy venchurnyy portal [Ukrainian Venture Portal]. (n.d.). *ventu.org*. Retrieved from: http://www.ventu.org [in Ukrainian].

3. ***Mostovenko N., & Shelinhovs′ka I.*** (2014). Pryklady uspishnoho rozvytku venchurnoho biznesu v Ukrayini [Examples of successful development of venture business in Ukraine]. *sophus.at.ua*. Retrieved from: http://sophus.at.ua/publ/2014_11_25 [in Ukrainian].

4. ***Dyuhovanets′ O.M.*** (2011). Osoblyvosti venchurnoho investuvannya v Ukrayini [Features of Venture Investing in Ukraine]. *Naukovyy visnyk Uzhhorods′koho universytetu – Scientific Bulletin of Uzhgorod University*, No. 33, pp. 70-73 [in Ukrainian].

5. ***Pel′tek L.V.*** (2009) Derzhavne rehulyuvannya rozvytku venchurnoho biznesu v investytsiyniy sferi [State regulation of venture business development in the investment]. *Ekonomika ta derzhava – Economy and State*, No. 3, pp. 77-80 [in Ukrainian].

6. Rol′ derzhavnoyi pidtrymky rozvytku venchurnoho biznesu dlya zbil′shennya vypusku vysokotekhnolohichnoyi ta innovatsiynoyi produktsiyi [The role of government support for venture business development to increase the output of high-tech and innovative products]. (n.d.). *old.niss*. Retrieved from: http://old.niss.gov.ua/monitor/may08/08.htm [in Ukrainian].

7. Venchurnyy biznes v Yevrope. Analiticheskiy obzor [Venture business in Europe. Analytical Review]. (n.d.). *rvca.ru*. Retrieved from: www.rvca.ru/rvf/rtf/2.rtf [in Russian]/

8. NVCA Yearbook 2016 (2001). National Venture Capital Association. URL : http://nvca.org/research/stats-studies [in English].

Анотація.

Рижикова Н.І. Особливості державного регулювання інноваційно-орієнтованого інвестиційного бізнесу в Україні.

Метою статті є оцінка та обґрунтування чинників, що стримують розвиток інноваційно-оріснтованого інвестиційного бізнесу та обґрунтування заходів державної підтримки розвитку венчурного капіталу. З'ясовано, що у провідних країнах розвиток венчурного бізнесу призводить до спрямування інвестицій у інноваційну сферу. Виявлено основні фактори, що стримують розвиток венчурної індустрії в Україні. Запропоновано здійснення заходів задля забезпечення ефективного використання науково-технологічного й інтелектуального потенціалу України шляхом розвитку венчурного бізнесу й стимулювання виробництва високотехнологічної, конкурентоспроможної та якісної продукції.

Ключові слова: *державне регулювання, інноваційний розвиток, інвестиції, венчурний капітал.*

Аннотация.

Рыжикова Н.И. Особенности государственного регулирования инновационно-ориентированного инвестиционного бизнеса в Украине.

Целью статьи является оценка и обоснование факторов, сдерживающих развитие инновационно-ориентированного инвестиционного бизнеса и обоснование мер государственной поддержки развития венчурного капитала. Установлено, что в ведущих странах развитие венчурного бизнеса приводит к направлению инвестиций в инновационную сферу. Выявлены основные факторы, сдерживающие развитие венчурной индустрии в Украине. Предложено осуществление мер для обеспечения эффективного использования научно-технологического и интеллектуального потенциала Украины путем развития венчурного бизнеса и стимулирование производства высокотехнологичной, конкурентоспособной и качественной продукции.

Ключевые слова: *государственное регулирование, инновационное развитие, инвестиции, венчурный капитал.*

Abstract.

Ryzhikova N.I. Features of state regulation of innovation-oriented investment business in Ukraine.

The purpose of the article is to assess and justify the factors holding back the development of an innovation-oriented investment business and the justification of government support measures for the development of venture capital. It has been established that in leading countries the development of venture business leads to the direction of investments in the innovation sphere. The main factors restraining the development of the venture industry in Ukraine are identified. The implementation of measures to ensure the effective use of the scientific, technological and intellectual potential of Ukraine through the development of venture business and stimulating the production of high-tech, competitive and high-quality products.

Key words: *state regulation, innovative development, investments, venture capital.*